

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060301

DOM
2021-01-29
Stockholm

Mål nr
P 13734-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-12-09 i mål nr P 3451-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. G.S

2. L.S

Motparter

1. Byggnadsnämnden i Danderyds kommun

Box 74

182 11 Danderyd

2. J.T

3. D.T.S

SAKEN

Bygglov för utvärdig ändring samt påbyggnad av enbostadshus på fastigheten X i Danderyds kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och stadsbyggnadskontorets i Danderyds kommun beslut den 25 oktober 2018, dnr BN 2018-000899, att ge bygglov för utvärdig ändring samt påbyggnad av enbostadshus på fastigheten X och avslår bygglovsansökan.

Dok.Id 1629447

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

G.S och **L.S** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom och avslå ansökan om bygglov.

J.T och **D.T.S** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

Byggnadsnämnden i Danderyds kommun har vidhållit sin tidigare bedömning och har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

G.S och **L.S** har anfört detsamma som i mark- och miljödomstolen med i huvudsak följande tillägg:

Byggnadens entréplan är inte en källare. Underinstanserna har felaktigt utgått från att ett färdigt golv i huvudbyggnadens bottenvåning ligger på höjden +28,8 meter istället för den korrekta höjden +28,9 meter, som anges i det ursprungliga bygglovets från 1968. Nivån för golvets översida har dessutom angetts utan att hänsyn tagits till bjälklagets tjocklek om 0,26 meter. Bygglovets från 1991 rörde en lokal åtgärd runt trappan och medförde ingen förändring av bjälklaget. Felaktigheterna får till följd att nivån för golvets översida har angetts till +31,3 meter, istället för +31,56 meter. En höjning eller sänkning av entréplanets golvnivå skulle bara påverka takhöjden i entréplanet, inte nivån på mellanbjälklagets ovansida. Sammantaget medför detta att avståndet mellan medelmarknivån (+29,9 meter) och golvets översida i våningen närmast ovanför (+31,56 meter) blir 1,66 meter. Byggnadens entréplan utgör alltså ett våningsplan och den befintliga byggnaden är därmed uppförd i två våningsplan.

Påbyggnaden har av underinstanserna betraktats som en vind. Enligt stadsplanen får vind inredas inom områden som betecknas med v. Fastigheten ligger inom ett område som saknar aktuell beteckning, varför vinden inte får inredas. Underinstanserna har inte behandlat frågan om vinden ska betraktas som inredd eller oinredd. Den yta under

tak som redovisats i bygglovshandlingarna uppfyller alla krav som kan ställas på en fullvärdig boarea enligt Svensk standard SS 21054:2009 och har en måtvärd boarea om ca 57,5 m². En permanent, invändig angöring till vinden skapas genom att befintlig huvudtrappa förlängs upp till vind. Den påbyggda vinden avses isoleras och kan nyttjas året runt. Ytan får en takhöjd om 2,3 meter. Ett stort fönsterparti ska placeras i fasad mot nordväst och tre fönster i fasad mot sydost. Därutöver finns två s.k. svitafönster inritade i fasaden mot nordost.

J.T och **D.T.S** har anfört i huvudsak följande:

Bygglovets är i enlighet med detaljplanen. Planen medger en högsta byggnadshöjd om 7,6 meter och höjden på byggnaden kommer efter ombyggnad inte att överstiga 4,9 meter. Beräkningsgrundande fasad är byggnadens fasad mot sydväst. När källargolvet renoverades 1991 ersattes golvbeläggningen med parkett direkt på betongplattan. Den gamla beläggningen byggde ca 7 cm medan den nya beläggningen bygger 1 cm. Källarplanet är därmed beläget +28,8 meter. Ritningarna från bygglovsansökan 1991 har använts som underlag för den aktuella bygglovsansökan. Avståndet mellan källarens golvyta och övervåningens golvyta har kontrollmätts till 2,62 meter. Golvunderlaget på övervåningen är idag 8 cm och rymmer rörledningar tillhörande husets värmesystem. När taket läggs om kommer rörledningarna för att minska risken för fuktskador istället läggas över golvet, längs med väggarna. Golvet kommer därmed att sänkas och det nya måttet blir då +31,3 meter. Bygglovets är därför i enlighet med detaljplanen.

Underinstanserna har ansett att bygglovets är i enlighet med detaljplanen både avseende våningsplan och den totala byggnadshöjden. Även om källaren skulle betraktas som ett våningsplan så ryms bygglovets inom detaljplanen eftersom den medger två våningar. Enligt Boverkets Planbestämmelsekatalog finns det inte längre några bestämmelser huruvida en vind får inredas eller inte. Boverkets rekommendation är numera att kommunen bestämmer vad som ska gälla för en nybyggd eller ombyggd vind. Detaljplanen innehåller för den aktuella fastigheten ingen anvisning om vinden, varför byggnadsnämnden i enlighet med Boverkets rekommendationer har tolkat det som att

vinden får inredas men inte som bostad. Ett ombyggt tak på byggnaden ger en bättre avrinning av dagvattnet, som alltså tas om hand på ett mer miljövänligt sätt.

Nämnden har anfört i huvudsak följande: Bygglovets är helt planenligt.

Bestämmelserna för fastigheten saknar beteckningen v vilket tolkas som att vinden inte får inredas som bostad. Det övre planet under tak ska, såsom det är utformat i bygglovsritningarna, betraktas som en vind och inte som en våning. Enligt bygglovsritningarna är inte vinden inredd, varken för bostads- eller arbetsrum. Taklutningen är låg, 14 grader. Det finns ingen bestämmelse som förbjuder fönster i vindsförråd. Huvudbyggnaden strider därmed inte mot detaljplanens bestämmelser om högsta våningsantal. Huvudbyggnadens bottenvåning är dessutom inte att betrakta som en våning utan som en källare, vilket innebär att vinden i framtiden skulle kunna inredas. Byggnadens golvhöjd på +28,8 meter är lägre än det ursprungliga lovet på +28,9 meter, vilket bedöms bero på att golvhöjden vid uppförande av byggnaden i slutet av 1960-talet sänkts med 0,1 meter. Denna marginella skillnad påverkar inte byggnadshöjden, som får vara 7,6 meter.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Målet gäller en ansökan om bygglov för utvändig ändring samt påbyggnad av ett enbostadshus på fastigheten X, där bl.a. det befintliga, i princip platta taket ska bytas ut mot ett nytt tak med låg lutning som medför en ökning av byggnadens volym.

Utrymmet under det nya taket ska enligt ritningarna användas som förråd. Fastigheten omfattas av en stadsplan från 1951, vilken gäller som en detaljplan antagen med stöd av den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL (se 17 kap. 4 § ÄPBL och punkten 5 i övergångsbestämmelserna till PBL). Tolkning av detaljplanens bestämmelser ska ske utifrån ÄPBL och den äldre plan- och byggförordningen

(1987:383), ÄPBF. Av plankartan och planbestämmelserna framgår bl.a. att den aktuella fastigheten får bebyggas med en fristående huvudbyggnad i högst två våningar och inte till en större höjd än 7,6 meter. Inom v-betecknat område får utöver stadgat våningsantal vinden inredas. Den aktuella fastigheten saknar beteckningen v.

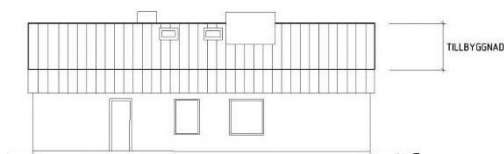
I 9 § ÄPBF finns förtydligande bestämmelser om byggnadshöjd och vad som ska betraktas som våning. Byggnadshöjden och källardjupet ska beräknas från markens medelnivå invid byggnaden. Byggnadshöjden räknas till skärningen mellan fasadplanet och ett plan som med 45 graders lutning inåt byggnaden berör byggnadens tak. Källardjupet räknas till det lägsta källargolvets översida. Som våning räknas även vind där bostadsrum eller arbetslokal kan inredas, om byggnadshöjden är mer än 0,7 meter högre än nivån för vindbjälklagets översida. Som våning räknas även källare, om golvets översida i våningen närmast ovanför ligger mer än 1,5 meter över markens medelnivå invid byggnaden.

Begreppet våning definieras inte i ÄPBL eller ÄPBF. Vid tolkning av en detaljplans bestämmelse om antalet våningar hämtas ledning av hur begreppet definieras i Terminologicentrum TNC, Plan- och byggtermer 1994 och Svensk standard (nu gällande SS 21054:2020).

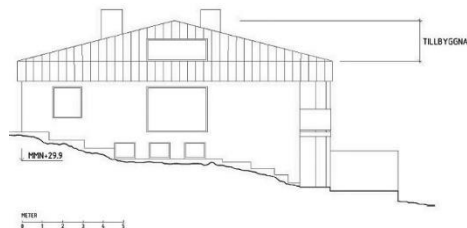
Byggnadshöjd

Såvitt avser tillämpning enligt ÄPBL har vägledning avseende beräkning av byggnadshöjd lämnats av Boverket i allmänna råd 1995:3 (ändrade genom 2004:2, Boken om lov, tillsyn och kontroll, bilaga 3 s. 191 ff.). De allmänna råden är inte juridiskt bindande men utgör ett komplement vid rättstillämpningen. För att beräkna den aktuella byggnadens höjd måste först fastställas vilken av byggnadens fasader som ska vara beräkningsgrundande.

Av praxis följer att den fasad som får anses ha störst allmän påverkan bör vara beräkningsgrundande. Omständigheter som därvid ska beaktas är bl.a. om någon av sidorna är riktad mot allmän plats och vilken fasad som ger det mest dominerande intrycket (se t.ex. rättsfallet MÖD 2014:43). Med fasadplan avses den yta som representerar största delen av en väggs fasadliv. Hänsyn ska inte tas till smärre avvikelser, utsprång eller inbuktningar.

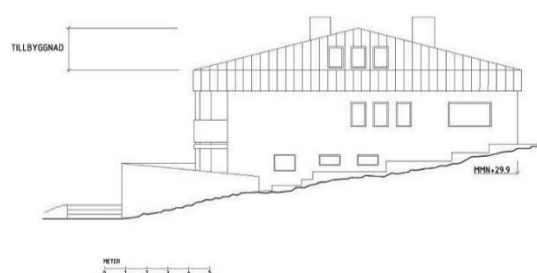
Fasad mot nordost

Fasad mot nordväst

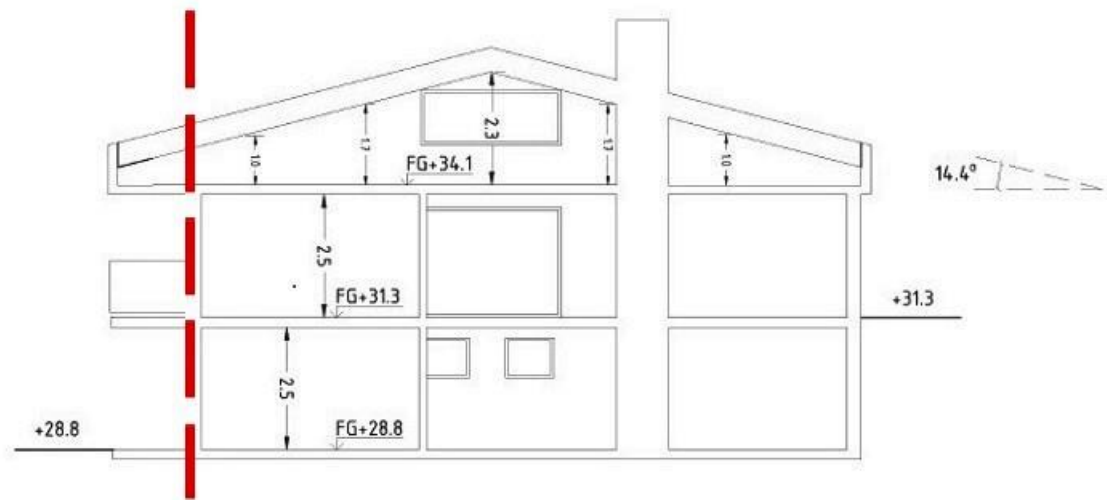

Fasad mot sydväst, mot Golfvägen

Fasad mot sydost

Mark- och miljööverdomstolen anser att fasaden i sydväst, som är riktad mot Golfvägen, har störst allmän påverkan. Domstolen anser till skillnad från J.T och D.T.S att burspråket i glas i fasadens mitt inte utgör ett sammanhängande fasadplan med balkongernas yttersidor och den plåtbeklädda fasaden närmast under taket. Det största fasadplanet utgörs istället av de vita, putsade väggytorna runt fönstren på den sydvästra fasaden, se streckad linje i sektion A nedan.

Bygglövshandling, sektion A (streckad linje = fasadplan enligt domstolens bedömning)

Medelmarknivån har på ritning redovisats till +29,9 meter. Mark- och miljööverdomstolen bedömer utifrån mätning i bygglovsritningarna att byggnadshöjden uppgår till ca 5,5 meter, mätt från medelmarknivån. Det innebär att byggnadshöjden håller sig inom den byggnadshöjd som anges i detaljplanen. Byggnaden är därmed planenlig i detta hänseende.

Frågan är därefter om åtgärden skulle medföra att byggnaden får ett högre antal våningar än vad detaljplanen medger.

Det nedersta planet

För att bestämmelsen i 9 § fjärde stycket ÄPBF, om när källare ska räknas som våning, ska vara tillämplig förutsätts enligt ordalydelsen att det rör sig om en källare.

Begreppet källare är inte definierat i plan- och bygglagstiftningen. I Boverkets allmänna råd anges att en källare är ett utrymme som helt eller till största delen är belägen under mark. Enligt praxis ska vid bedömningen av vad som utgör en källare en samlad bedömning göras utifrån utrymmets konstruktion och användningssätt (se bl.a. tidigare nämnda rättsfall MÖD 2014:43).

Mark- och miljööverdomstolen anser att det nedersta planet utifrån sett ger intryck av att vara en s.k. suterrängvåning och inte en källare. Utformningen av den sydvästra sidan talar för att utrymmet inte ska bedömas som källare, eftersom ingången till det

nedersta planet ser ut att vara byggnadens huvudentré och det nedersta planets långsida har stora fönster med gott ljusinsläpp – däribland det stora burspråket i glas runt ingången. I bygglovshandlingarna finns ingen planritning för det nedersta planet, men såväl klagandena som fastighetsägarna har gett in konstruktions- och planritningar för det nedersta planet från bygglovsärendet 1991. Mark- och miljööverdomstolen finner vid en sammantagen bedömning att det nedersta planet är att anse som en våning. Den befintliga byggnaden därmed är uppförd i två våningar.

Frågan är därför om även det översta planet efter den sökta ändringen är att anse som en våning.

Det översta planet

Det finns inte någon definition av begreppet vind i plan- och bygglagstiftningen eller i Boverkets allmänna råd. I TNC beskrivs en vind som ett utrymme i en byggnad begränsat mot det fria huvudsakligen av yttertak och begränsat nedåt av det översta bjälklaget. Mark- och miljööverdomstolen bedömer att det översta planet i det aktuella fallet utgör en vind. Frågan är om vinden enligt 9 § fjärde stycket ÄPBF ändå ska räknas som en våning.

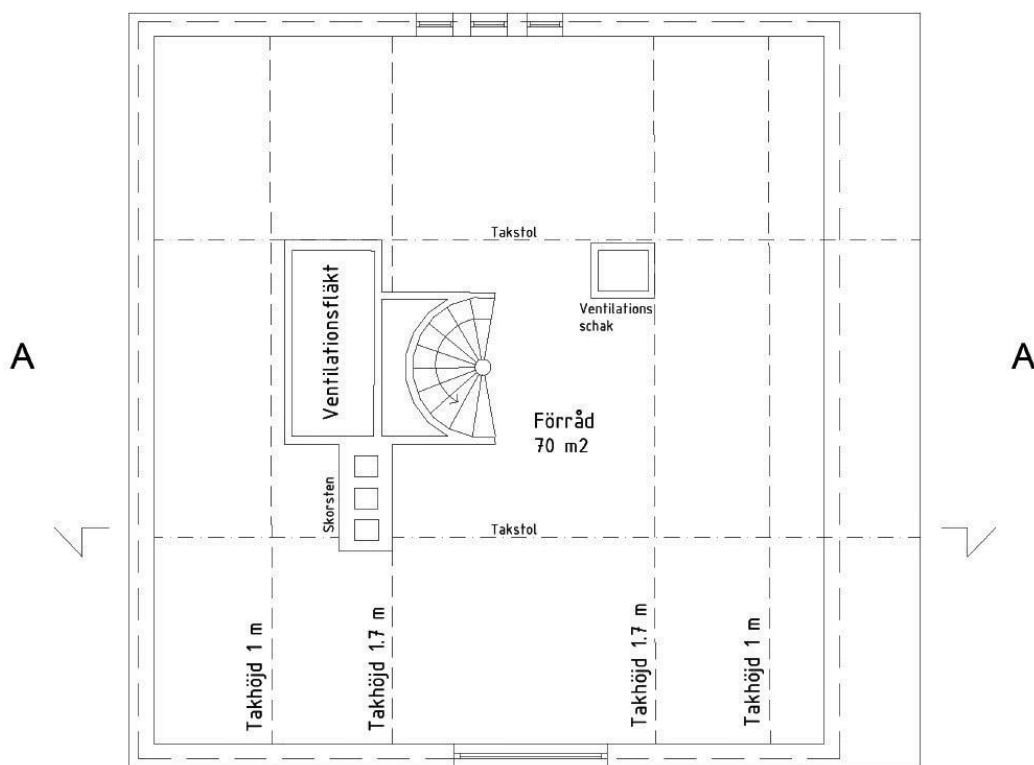
Mark- och miljööverdomstolen har vid sin beräkning av byggnadshöjden utgått från ett annat beräkningsgrundande fasadplan än underinstanserna, vilket medför en annan skärningspunkt mellan fasadplanet och byggnadens tak, se bygglovshandlingens sektion A ovan. Enligt Mark- och miljööverdomstolens bedömning blir byggnadshöjden därmed mer än 0,7 meter högre än nivån för vindsbjälklagets översida, vilket är en av förutsättningarna för att en vind ska anses utgöra en våning enligt 9 § fjärde stycket ÄPBF.

Mark- och miljööverdomstolen anser att det vid bedömningen av om ett bostadsrum eller en arbetslokal kan inredas i utrymmet ska göras en samlad bedömning utifrån utrymmets konstruktion och möjligt användningssätt.

För att bedöma om vinden kan inredas som bostadsrum behöver bl.a. frågan om rumshöjd klaras ut. Regler om rumshöjd finns i BBR 3:3. Att reglerna utgör tekniska

egenskapskrav som inte ingår i bygglovsprövningen hindrar inte att reglerna används som vägledning vid tolkningen av utrymmets möjliga användningssätt. I BBR anges bl.a. att rumshöjden ska vara minst 2,40 meter i bostäder i rum som är avsedda att vistas i mer än tillfälligt (t.ex. rum för sömn och vila). I småhus, dvs. en- eller tvåbostadshus, får dock rumshöjden vara minst 2,30 meter i bl.a. vindsvåningar. I begränsade delar av rum får dessa rumshöjder underskridas. Där ståhöjd behövs ska rumshöjden vara minst 2,10 meter under horisontell del av tak eller 1,90 meter under snedtak.

I Svensk standard anges även följande. För att vara mätvärt ska ett utrymme ha en rumshöjd av minst 1,90 meter. Vid varierande rumshöjd, t.ex. vid snedtak ska utrymmet vara minst 0,60 meter brett för att vara mätvärt. Utrymme med takbjälkar och snedsträvor ska räknas in om deras underkant ligger över 1,60 meter över golv, förutsatt att de inte på annat sätt hindrar framkomligheten i utrymmet.

Bygglovshandling, vindsplan

Vid bedömningen av om det i översta planet kan inredas ett bostadsrum talar utformningen med den låga taklutningen om ca 14 grader och en största rumshöjd om 2,3 meter i och för sig för att planet ska betraktas som en vind (eller förråd som det är angivet på ritningarna). Mark- och miljööverdomstolen anser dock att konstruktionen med två takstolar, med ett relativt stort utrymme dem emellan, medger en användning som bostadsutrymme. Utformningen synes inte vara påkallad av konstruktionstekniska eller ekonomiska skäl. Vidare konstaterar Mark- och miljööverdomstolen med vägledning från BBR och Svensk standard samt de angivna måtten för utrymmet under taket att en yta om minst 40 m² är mätbar. Även detta möjliggör ett användningssätt som bostadsutrymme. Den invändiga trappan som förbinder alla plan, samt flera fönster, möjliggör också ett sådant användningssätt. Det översta planet bedöms sammantaget kunna inredas som bostadsrum och uppfyller därmed båda förutsättningarna i 9 § fjärde stycket ÄPBF om när en vind är att betrakta som en våning.

Mark- och miljööverdomstolen finner att vinden ska anses vara en våning. Byggnaden får därmed tre våningar och är planstridig. Vid denna slutsats saknas det anledning att ta ställning till innebörden av avsaknad v-beteckning i detaljplanen.

Sammanfattningsvis är den sökta åtgärden planstridig avseende antalet våningar. Avvikelsen kan inte anses vara en sådan mindre avvikelse som kan godtas enligt 8 kap. 11 § sjätte stycket ÄPBL. Miljö- och stadsbyggnadskontorets beslut att bevilja bygglov ska därför upphävas och bygglovsansökan avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Anna Tiberg, tekniska rådet Inger Holmqvist, hovrättsrådet Ulf Wickström och tf. hovrättsassessorn Sanna Ordenius, referent.

Föredragande har varit Lena Lidmark.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-12-09
meddelad i
Nacka

Mål nr P 3451-19

PARTER

Klagande

1. G.S

2. L.S

Motparter

1. Byggnadsnämnden i Danderyds kommun
Box 74
182 11 Danderyd

2. J.T

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2019-04-11 i ärende nr 40321-48738-2018,
se [bilaga 1](#)

SAKEN

Bygglov för yttre ändring samt påbyggnad av enbostadshus på
fastigheten X i Danderyds kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Danderyds kommun (nämnden) beslutade den 25 oktober 2018 att bevilja ansökan om bygglov för utvändig ändring samt påbyggnad av enbostadshus på fastigheten X i Danderyds kommun. Ett antal enskilda, däribland G.S och L.S (ägare till fastigheten Y), överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen). Den 11 april 2019 beslutade länsstyrelsen att avslå överklagandet. G.S och L.S har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

G.S och L.S har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, ska upphäva det beviljade bygglovet. Till stöd för sin talan har de hänvisat till vad som anförts hos underinstanserna med i huvudsak följande tillägg. På fastigheten X får vind inte inredas. Nämnden har gjort ett tillägg och tolkat avsaknaden av v-beteckning som att vind inte får inredas ”*som bostad*”. Det finns inget stöd i stadsplanen för att avsaknaden av v-beteckningen ska tolkas så snävt. Vind får varken inredas som bostad, förråd eller annan verksamhet.

Länsstyrelsen har inte behandlat frågan om vinden ska betraktas som inredd eller oinredd. Där vind inte får inredas ska sådana förutsättningar som krävs för att skapa en fullgod boendemiljö med avseende på exempelvis takhöjd och ljusinsläpp inte medges.

Den yta under tak som redovisas i bygglovshandlingarna uppfyller alla krav som ställs på en fullvärdig boarea, BoA, enligt Svensk standard, SS 21054:2009. Den mätvärda boarean, BoA, uppgår till ca 57,5 kvadratmeter. En permanent, invändig angöring till vinden skapas genom att befintlig huvudtrappa förlängs upp till vind. Den påbyggda vinden avses isoleras och kan nyttjas året runt. Takhöjden är 2,3 meter. I fasad mot nordväst sitter ett större fönsterparti om ca 3000 x 1100 mm. I fasad mot sydost sitter tre fönster om ca 700 x 1000 mm vardera. Utöver ovanstående fönster finns två så kallade svitafönster inritade i fasaden mot nordost. Därutöver är det fråga om en yta med permanent invändig angöring, generöst med dagsljus, erforderlig takhöjd och isolering. Den är att betrakta som en fullvärdig del

av en bostad. Att man i bygglovshandlingarna valt att benämna ytan ”förråd” innebär inte per automatik att det ska betraktas som något annat än bostadsyta. Oavsett om man väljer att nyttja ytan som förråd, allrum, eller sovrum så är det fullgod boarea. Som en parentes tar skrivelsen *BBR 3:22 Allmänt om utformning av bostäder* upp utrymme för förvaring som en nödvändig del i bostäder.

Intentionen med att inte tillåta vindsinredning i den här stadsplanen kan knappast syfta till att hålla nere bostadsarean, utan snarare till att hålla nere totalhöjden på de fristående husen inom detaljplanen. Detta styrks av att det inom planområdet inte finns någon påbyggd vind på någon av de fristående tvåplansvillorna. I bygglovshandlingarna framgår att man vid takombyggnaden planerar att lägga ett zinktak. Zinktak kan läggas på lutningar ner till 3 grader utan tätningstekniska tilläggsåtgärder. Ett vanligt dubbelfalsat plåttak kan läggas på lutningar ner till 6 grader (1:10). Det förefaller omotiverat att i detta fall välja en takvinkel på 14,4 grader såvida man inte har för avsikt att inreda ett vindsutrymme, vilket alltså strider mot gällande stadsplan.

Bygglovet riskerar att bli prejudicerande vid tolkning av samtliga detaljplaner där inredning av vind regleras.

Till stöd för sin talan hänvisar G.S och L.S till rättspraxis samt till 3D-modell med exempel på hur vinden skulle kunna inredas.

DOMSKÄL

Länsstyrelsen har i sitt beslut redogjort för tillämpliga bestämmelser samt för innehållet i gällande detaljplan och att denna ska tolkas mot bakgrund av den äldre plan- och bygglagen (1987:10). Därutöver kan följande tilläggas.

I 9 § den äldre plan- och byggförordningen (1987:383), ÄPBF, anges bl.a. följande av relevans i detta fall. Byggnadshöjden och källardjupet ska beräknas från markens medelnivå invid byggnaden. Byggnadshöjden räknas till skärningen mellan fasadplanet och ett plan som med 45 graders lutning inåt byggnaden berör

byggnadens tak. Källardjupet räknas till det lägsta källargolvets översida. Som våning räknas även vind där bostadsrum eller arbetslokal kan inredas, om den enligt tredje stycket beräknade byggnadshöjden är mer än 0,7 meter högre än nivån för vindbjälklagets översida, och källare, om golvets översida i våningen närmast ovanför ligger mer än 1,5 meter över markens medelnivå invid byggnaden.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Inledningsvis delar domstolen länsstyrelsens bedömning att huvudbyggnaden, även med den planerade tillbyggnaden, inte kommer att strida mot detaljplanens bestämmelse om högsta tillåtna byggnadshöjd.

Domstolen instämmer även i länsstyrelsens bedömning att det övre planet under tak, såsom det är utformat i bygglovssritningarna, ska betraktas som en vind och inte som en våning. Huvudbyggnaden strider därmed redan av detta skäl inte mot detaljplanens bestämmelser om högsta våningsantal. Det noteras vidare att huvudbyggnadens bottenvåning inte är att betrakta som en våning utan en källare i enlighet med 9 § fjärde stycket ÄPBF.

Såsom länsstyrelsen har redogjort för reglerar detaljplanen genom en v-beteckning rätten att, utöver stadgat våningsantal, inreda vind. Den aktuella fastigheten omfattas inte av ett område som har en sådan v-beteckning. För fastigheten gäller alltså motsatsvis att vinden inte får inredas. Som en bakgrund kan nämnas att enligt 1947 års byggnadsstadga skulle vind räknas som våning så snart någon del av vinden inreddes till bostads- eller arbetsrum. Frågan om inredning av vind är alltså direkt sammankopplad med frågan om antal våningar. Som länsstyrelsen har konstaterat krävs enligt ÄPBL, för att en vind ska betraktas som våning, utöver att bostadsrum eller arbetslokal kan inredas *även* att den beräknade byggnadshöjden är mer än 0,7 meter högre än nivån för vindbjälklagets översida, vilket inte är fallet för aktuell åtgärd. Länsstyrelsen har även hänvisat till ett antal avgöranden från Mark- och miljööverdomstolen. Någon ny byggnadsarea tillkommer inte och domstolen delar sammanfattningsvis länsstyrelsens bedömning att åtgärderna är planenliga.

Det har inte heller i övrigt framkommit skäl för att avslå ansökan om bygglov. Det saknas därmed skäl att upphäva beslutet om bygglov och överklagandet ska alltså avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (MMD-02)

Överklagande senast den 30 december 2019.

Erika Ekman

Maria Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Erika Ekman, ordförande, och tekniska rådet Maria Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Sanna Keivanlo.